

Врз основа на член 482 став 2 од Законот за трговски друштва на Република Северна Македонија, член 19 од Статутот на Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија, Акционерско Друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје (Сл.весник на РСМ бр.165/20) и член 17 од Деловникот за работа на Управниот Одбор, Управниот Одбор на Друштвото по точка 2 од дневниот ред „Разгледување и усвојување на Финансиските извештаи од независните ревизори Ревизорска куќа А&БА Гроуп ДООЕЛ, Скопје: - Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 Декември 2021 година и Извештај на независните ревизори на АД МЕПСО Скопје; - Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 Декември 2021 година и Извештај на независните ревизори на АД МЕПСО Скопје, заведени под архивски број 05-2727 на 12.05.2022 година“ на 16-та седница, одржана на ден 26.05.2022 година, ја донесе следната

ОДЛУКА

за усвојување на Извештаите од независните ревизори, Ревизорската куќа А&БА Гроуп ДООЕЛ Скопје за финансиското работењето на АД МЕПСО во државна сопственост Скопје во деловната 2021 година

1. СЕ УСВОЈУВААТ Извештаите од независните ревизори, Ревизорската куќа А&БА Гроуп ДООЕЛ, Скопје за финансиското работење на АД МЕПСО во државна сопственост Скопје, во деловната 2021 година, заведени под архивски број 05-2727 на 12.05.2022 година, и тоа :
 - Посебни финансиски извештаи за годината што завршува на 31 Декември 2021 година и Извештај на независните ревизори на АД МЕПСО Скопје, и
 - Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 Декември 2021 година и Извештај на независните ревизори на АД МЕПСО Скопје.
2. Се задолжува Секторот за финансиски работи, усвоените Извештаи од точка 1 на оваа Одлука, да ги достави на разгледување и одобрување до Надзорниот одбор на Друштвото.
3. Се задолжува Секторот за финансиски работи да изготви редуциран Извештај во писмена форма кој произлегува од Извештајот на Ревизорската куќа А&БА Гроуп ДООЕЛ, Скопје за финансиското работењето на АД МЕПСО во државна сопственост Скопје во деловната 2021 година и да го достави на разгледување на наредната Седница на Управен одбор.
4. Одлуката е донесена едногласно од страна на сите присутни членови на Управниот одбор на Друштвото, без издвоени мислења на било кој член.

Нè базè të nenit 482 paragrafi 2 të Ligjit për Shoqëritë tregtare të Republiukës së Maqedonisë së Veriut, nenit 19 të statusit të Operatorit të sistemit elektrotransmetues të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Shoqëri aksionare për transmetimin e energjisë elektrike dhe menaxhimin e sistemit elektroenergjetik, në pronësi shtetërore Shkup ("Gazeta Zyrtare e RMV-së" nr.165/20), si dhe në përputhje me nenin 17 të Rregullores së punës të Këshillit Drejtues, Këshilli Drejtues i Shoqërisë sipas pikës 2 të rendit të ditës, „Shyrtim dhe miratim i raporteve financiare nga revizorët e pavarur Shtëpia e revizionimit A & BA Group ShPK, Shkup: - Raporte financiare speciale për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2021 dhe Raport i revizorëve të pavarur të ShA MEPSO Shkup; - Raporte financiare të konsoliduara për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2021 dhe Raport i revizorëve të pavarur të ShA MEPSO Shkup, me nr. arkivi 05-2727 më 12.05.2022, në mbledhjen e 16-të, të mbajtur më 26.05.2022, solli:

VENDIM

për miratimin e Raporteve të revizorëve të pavarur, Shtëpia e revizionimit A & BA Group ShPK Shkup për operacionet financiare të ShA MEPSO në pronësi shtetërore Shkup për vitin 2021

1. MIRATOHEN Raportet e revizorëve të pavarur, Shtëpia e revizionimit A&BA Group ShPK, Shkup për operacionet financiare të ShA MEPSO në pronësi shtetërore, Shkup për vitin 2021, me nr.arkivi 05-2727 më 12.05.2022. :
 - Raporte speciale financiare për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2021 dhe Raport të revizorëve të pavarur të ShA MEPSO dhe
 - Raporte financiare të konsoliduara për vitin që mbaron më 31 dhjetor 2021 dhe Raport të revizorëve të pavarur të ShA MEPSO Shkup.
2. Detyrohet Sektori i Financave të paraqesë Raportet e miratuara nga pika 1 e këtij Vendimi për shqyrtim dhe aprovim te Këshilli Mbikëqyrës i Shoqërisë.
3. Detyrohet Sektori i Financave të përgatisë Raport të reduktuar në formë të shkruar që del nga Raporti i Shtëpisë së revizionimit A & BA Group ShPK, Shkup mbi operacionet financiare të ShA MEPSO në pronësi shtetërore Shkup për vitin 2021 dhe ta paraqesë atë për shqyrtim në Mbledhje e ardhshme të Këshillit Drejtues.
4. Vendimi u soll njëzëri nga të gjithë anëtarët pranishëm të Këshillit Drejtues të Shoqërisë.

5. Оваа Одлука стапува на сила на денот на донесувањето.

5. Vendimi hyn në fuqi nga dita e miratimit.

УО бр.02-3056/2
26.05.2022 година

KD nr.02-3056/2
26.05.2022

Превел/Пërktheu: Selviqe Ramani

Претседател на Управен Одбор
Kryetari i Këshillit Drejtues
Orhan Murtezani

Член на УО/ Anëtar i KD Никола Рилак

Член на УО/ Anëtar i KD Сашо Стефановски

Член на УО/ Anëtar i KD ЉупчоЗиков

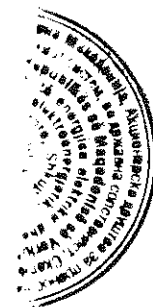
Член на УО/ Anëtar i KD Борко Алексоски

Член на УО/ Anëtar i KD Bilen Saliji

Член на УО/ Anëtar i KD ГоцеТалевски

ДН :/DT

- Шеф на кабинет на ГД /Shef Kabineti i Drejtorit Gjeneral
- Службеник за усогласеност Nëpunës për harmonizim
- Оддел за правни работи/ Departamenti për punë juridike
- Сектор за финансиски работи/ Sektori i Financave ✓
- Архива/Arkivi

АД МЕПСО, Скопје

Посебни финансиски извештаи за
годината што завршува на 31
декември 2021 година и

**Извештај на независните
ревизори**

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ПОСЕБНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Посебен извештај за финансиска состојба	6
- Посебен извештај за сеопфатна добивка	7
- Посебен извештај за промените во капиталот	8
- Посебен извештај за паричните текови	9
- Белешки кон посебните финансиски извештаи	10
- Прилози	

До:
Раководството и Акционерите на
АД МЕПСО, Скопје

Извештај на независните ревизори

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на АД МЕПСО, Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од посебниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2021 година и посебниот извештај за сеопфатната добивка, посебниот извештај за промените во капиталот и посебниот извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на Раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на посебни финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално погрешно прикажување во посебните финансиски извештаи, било поради измама или грешка.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е објавено во Белешката 6 кон придружните посебни финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2021 година, нето евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата изнесува 8.042.841 илјади денари. Понатаму, како што е тоа подетално објавено во Белешка 2.3 кон придружните посебни финансиски извештаи, ставките на недвижностите, постројките и опремата набавени пред 01 јануари 2005 година се признаени според нивната претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради обезвреднување, доколку има. Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност утврдена со примена на официјално објавени коефициенти од страна на Државниот завод за статистика. Ваквиот приод во последователното признавање не е во согласност со прифатената рамка за последователно признавање на недвижностите, постројките и опремата во сметководството на Друштвото, заснован на одредбите на МСС 16 Недвижности, постројки и опрема, кој бара тие да бидат признаени според нивната историска набавна вредност намалена за соодветната акумулирана депрецијација или пак како дозволен алтернативен приод, според нивната објективна вредност утврдена врз основа на проценка од страна на независни професионални проценители. Поради горенаведеното, ние не бевме во можност да стекнеме разумно уверување за нето евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата набавени пред 01 јануари 2005 година и било какви корекции кои би биле неопходни да бидат направени заради усогласување со барањата на сметководствената рамка погоре опишана, би можеле да имаат материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2021.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

- Како што е понатаму објавено во Белешката 6 кон придружните посебни финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2021 година инвестициите во тек и дадените аванси изнесуваат 1.651.762 илјади денари. Врз основа на спроведените процедури, констатиравме дека на датумот на известување дел од инвестициите во тек се веќе ставени во употреба и генерираат приходи за Друштвото, без притоа да бидат признаени соодветните расходи кои треба да се спротивстават на овие приходи. Истите не се соодветно рекласифицирани и признаени во ставките на недвижностите, постројките и опремата, односно за нив не е пресметан и признаен трошок за депрецијација во претходните периоди како и за тековната 2021 година, кој износ би можел да има материјално значајно влијание врз посебните финансиски извештаи на Друштвото за годината која заврши на 31 декември 2021 година.
- Врз основа на спроведените процедури констатиравме дека на датумот на известување 31 декември 2021 година, Друштвото нема извршено усогласување на регистарот на основни средства и сметководствената евиденција на недвижностите (земјишта и градежни објекти) со податоците според имотните листови од Катастарот на недвижности. Како резултат на тоа, не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на комплетноста и точноста како и правата и обврските на евидентираниите недвижности на Друштвото со состојба на 31 декември 2021 година.
- До датумот на нашиот Извештај, нам не ни беа доставени доволно соодветни податоци и информации во однос на воспоставените хипотеки и други оптоварувања врз материјалните и други средства на Друштвото.

Поради горенаведените причини, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата на Друштвото со состојба на 31 декември 2021 година. Дополнително, не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на комплетноста и точноста на објавувањата направени во Белешката 6 и 26 за воспоставените хипотеки на недвижностите, постројките и опремата кон придружните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2021.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

2. Како што е објавено во Белешката 12 кон придружните посебни финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2021 година побарувањата од купувачи изнесуваат 1.483.558 илјади денари, нето од резервацијата поради нивно обезвреднување во износ од 1.025.282 илјади денари. Врз основа на спроведените ревизорски процедури, утврдивме дека за значаен дел од овие побарувања во износ од 149.601 илјади денари постои значителен ризик од ненаплатливост поради нивната застареност. Друштвото нема извршено проценка на наплатливоста на овие побарувања согласно прифатената сметководствена политика објавена во Белешката 2.8 и понатаму во Белешката 2.10 кон придружните посебни финансиски извештаи ниту пак има признато било какво резервирање поради нивно обезвреднување. Поради природата на сметководствените и другите информации, ние не бевме во состојба да направиме сопствена проценка и да утврдиме дали е потребна дополнителна резервација поради обезвреднување на овие побарувања која би можела да има материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2021.
3. Како што е објавено во Белешката 2.18 кон придружните посебни финансиски извештаи Друштвото исплаќа на вработените посебна минимална сума за отпремнина при пензионирањето согласно соодветните домашни законски одредби. На 31 декември 2021 година Друштвото нема пресметано и признаено во посебните финансиски извештаи резервирање за правата на вработените за отпремнини и јубилејни награди. Поради недостаток на доволно соодветни податоци и информации не бевме во состојба да направиме сопствена проценка на потребните резервации опишани погоре, кои би можеле да имаат материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2021.
4. Како што е објавено во Белешка 26 кон посебните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2021 година, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат вкупно 308.944 илјади денари и за кои спорови не е признаена соодветна резервација од потенцијални загуби. Истата би можела да има материјално значаен ефект врз посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2021. Според оценките на Раководството, и покрај постоењето на ризик од потенцијални загуби од овие судски спорови, не е можно, со разумна сигурност, да биде утврдена и признаена соодветна резервација, поради фактот што судските спорови се незавршени односно не се донесени правосилни судски одлуки, како и минатата пракса за голема неизвесност во исходот од споровите.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Мислење со резерва

Наше мислење е дека, освен за можните ефекти од прашањата на кои се укажува во пасусот „Основа за мислење со резерва“, придружните посебни финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АД МЕПСО Скопје на ден 31 декември 2021 година, како и резултатот од неговото работење и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на посебен годишен извештај за работењето на Друштвото за 2021 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на посебниот годишен извештај, со историските финансиски информации објавени во посебната годишна сметка и посебните ревидирани финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2021, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во посебниот годишен извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2021.

А&БА Груп доел, Скопје

Овластен ревизор

Бојан Петрески

15 април 2022 година

Управител

Бојан Петрески

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2021
Во илјади денари

	Белешка	2021	2020
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	6	8.042.841	7.832.068
Нематеријални средства	7	45.123	50.901
Вложувања во подружници	8	142.288	142.288
Финансиски средства расположливи за продажба	9	6.909	6.909
		8.237.161	8.032.166
Тековни средства			
Залихи	11	54.922	57.087
Финансиски побарувања	10	35.931	35.931
Побарување за данок на добивка		-	35.969
Побарувања од купувачи и останати побарувања	12	3.292.434	965.456
Парични средства и парични еквиваленти	13	1.603.794	1.380.802
		4.987.081	2.475.245
Вкупно средства		13.224.242	10.507.411
Капитал и обврски			
Капитал			
	14		
Акционерски капитал		3.059.393	3.059.393
Резерви		3.215.499	3.215.499
Останат капитал		296.913	296.913
Нераспределена добивка		330.598	272.580
		6.902.403	6.844.385
Обврски			
Нетековни обврски			
Обврски по кредити	15	1.480.841	1.787.475
Разграничени приходи од донации	16	903.322	738.270
		2.384.163	2.525.745
Тековни обврски			
Обврски по кредити	15	344.751	344.532
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	17	3.513.571	792.749
Обврски за данок на добивка		79.354	-
		3.937.676	1.137.281
Вкупно обврски		6.321.839	3.663.026
Вкупно капитал и обврски		13.224.242	10.507.411

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

Овие посебни финансиски извештаи се одобрени од Управниот Одбор на Друштвото на ден 23 март 2022 година и потпишани во негово име од:

Г-дин Орхан Муртезани
 Генерален директор

М-р Пулчо Зиков
 Директор
 Сектор за финансиски работи

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2021
Во илјади денари

	Белешка	2021	2020
Приходи од продадена електрична енергија	18	7.897.599	3.293.724
Останати оперативни приходи	19	216.088	46.824
		8.113.687	3.340.548
Намалено за:			
Набавна вредност на продадена електрична енергија	20	(1.854.137)	-
Производствени и системски загуби на елек. енергија		(3.181.419)	(2.017.704)
Потрошени материјали	21	(83.629)	(59.361)
Трошоци за вработени	22	(524.968)	(527.134)
Амортизација и депрецијација	6, 7	(450.537)	(445.079)
Останати оперативни расходи	23	(1.819.917)	(631.995)
Оперативна добивка/(загуба)		199.080	(340.725)
Приходи од финансирање	24	20.761	21.568
(Расходи) од финансирање	24	(43.624)	(38.699)
(Расходи) од финансирање, нето		(22.863)	(17.131)
Добивка/(Загуба) пред оданочување		176.217	(357.856)
Данок на добивка	25	(118.199)	-
Добивка/(Загуба) за финансиската година		58.018	(357.856)
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Вкупна сеопфатна добивка/(загуба) за годината		58.018	(357.856)
Добивка расположлива за сопствениците на Друштвото		-	-
Вкупна сеопфатна добивка/(загуба) расположлива за сопствениците на Друштвото		58.018	(357.856)

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2021
Во илјади денари

	Акционерски капитал	Резерви	Останат капитал	Нераспределена добивка	Вкупно
На 01 јануари 2021 година	3.059.393	3.215.499	296.913	272.580	6.844.385
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-	-
Добивка за годината	-	-	-	58.018	58.018
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	-	<i>58.018</i>	<i>58.018</i>
На 31 декември 2021 година	3.059.393	3.215.499	296.913	330.598	6.902.403
На 01 јануари 2020 година	3.059.393	2.769.724	296.913	1.076.211	7.202.241
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	22.289	-	(22.289)	-
Издвојување на резерви за инвестиции	-	423.486	-	(423.486)	-
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>	-	<i>445.775</i>	-	<i>(445.775)</i>	-
Загуба за годината	-	-	-	(357.856)	(357.856)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	-	<i>(357.856)</i>	<i>(357.856)</i>
На 31 декември 2020 година	3.059.393	3.215.499	296.913	272.580	6.844.385

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2021
Во илјади денари

	Белешка	2021	2020
Оперативни активности			
Добивка / (Загуба) пред оданочување		176.217	(357.856)
<i>Усогласување за:</i>			
Депрецијација на недвижности, постројки и опрема	6	444.759	439.302
Амортизација на нематеријални средства	7	5.778	5.777
Приходи од амортизација на донации	16, 19	(26.670)	(17.811)
Расход од вредносно усогласување на поб.од купувачи	23	930.115	-
Стеknати средства преку наплата на побарувања	19	(26.294)	-
Приходи од ослободување на исправка на вредност	19	-	(8.119)
Примени с-ва без надомест/прих. од награди	19	-	(936)
Нето отпишана вр. а недвижности постројки и опрема	23	580	-
Кусок	23	-	66
Вредносно усогласување на залихата		209	11
Приходи од камати по дадени позајмици	24	-	(2.723)
Приходи од камати	24	(11.320)	(9.794)
Расходи по камати	24	34.708	25.560
Добивка пред промени во обртни средства		1.528.082	73.477
<i>Промени во обртните средства:</i>			
Залихи		1.956	(4.032)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(3.257.093)	(373.579)
Обврски кон добавувачи и останати обврски		2.720.822	130.006
Оперативна добивка по промени во обртните средства		993.767	(174.128)
(Платени) камати		(34.708)	(25.560)
Приливи од камати		11.320	9.794
(Платен) данок од добивка		(2.876)	(13.611)
Нето парични текови од оперативни активности		967.503	(203.505)
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(438.096)	(354.089)
Нето парични текови од инвестициони активности		(438.096)	(354.089)
Финансиски активности			
Приливи на кредити		43.737	423.159
(Отплата на) кредити		(350.152)	(283.103)
Нето парични текови од финансиски активности		(306.415)	140.056
Нето промени кај паричните с-ва и еквиваленти		222.992	(417.538)
Парични средства и еквиваленти на почетокот		1.380.802	1.798.340
Парични средства и еквиваленти на крајот	13	1.603.794	1.380.802

Белешките претставуваат составен дел на посебните финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Оператор на електропреносниот систем на Македонија, акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје или скратено АД Мепсо, Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“) е основано како акционерско друштво во државна сопственост со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е ул. „Максим Горки“ бр 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија.

Друштвото е едно од правните следбеници на АД Електростопанство на Република Македонија (во понатамошниот текст „ЕСМ“) и е основано во согласност со Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија, акционерско друштво за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија во државна сопственост. Друштвото започна со своите деловни активности на 1 јануари 2005 година. Основна дејност на Друштвото е пренос на електрична енергија, управување со електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија, организирање и управување со пазарот на електрична енергија во земјата.

Со измените во Законот за енергетика, почнувајќи од 05 септември 2008 година, Друштвото ја изгуби функцијата за снабдување на големите потрошувачи со енергија, бидејќи таа функција и лиценца премина на производствената компанија ЕЛЕМ АД Скопје. Друштвото се дефинира како оператор на преносниот систем и врши пренос на електрична енергија.

Заклучно со 31 декември 2021 година Друштвото има 652 вработени (31 декември 2020: 660 вработени).

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие посебни финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие посебни финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РСМ“ бр. 28/2004 ... 120/2018) и Правилникот за водење сметководство („Службен весник на РСМ“ бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 20 декември 2010 година и бр. 107 од 10 август 2011 година). Овој Правилник го содржи консолидираниот текст на Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), вклучувајќи ги и Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) и Толкувањата заедно со нивните придружни документи како што се издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди на 1 јануари 2009 година.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Основа за подготовка (продолжува)**

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност, освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото е основач и 100% сопственик на друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје, кое е основано на ден 31 август 2018 година со основачки влог од 115.743 илјади денари. Во текот на 2019 година, Друштвото изврши зголемување на влогот во друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје преку непаричен влог - опрема и нематеријални средства по проценета вредност во вкупен износ од 26.545 илјади денари, и со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година вложувањето изнесува 142.288 илјади денари (види Белешка 8). Овие финансиски извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговата подружница (види исто Бел. 2.6).

Овие посебни финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 година. Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари („МКД“ или „денар“), кој е функционална и известувачка валута на Друштвото. Освен каде што е поинаку наведено, тековните и споредбените податоци прикажани во овие посебни финансиски извештаи се изразени во илјади денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

2.2. Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Трансакции во странска валута (продолжува)**

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во илјади денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од деноминирањето на износите во странска валута, се вклучени во извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2021	31 декември 2020
1 ЕУР	61,6270 денари	61,6940 денари
1 УСД	54,3736 денари	50,2353 денари
1 ГБП	73,4267 денари	68,3136 денари
1 ЦХФ	59,4683 денари	56,8242 денари

2.3. Недвижности, постројки и опрема*Признавање и мерење*

Недвижностите, постројките и опремата набавени пред 01 јануари 2005 година се искажани според претпоставена набавна вредност, намалена за акумулираната депрецијација. Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана вредност утврдена со примена на официјално објавени коефициенти од страна на Државниот завод за статистика во периодот пред 01 јануари 2005 година.

Недвижностите, постројките и опремата набавени по 01 јануари 2005 година се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Трошоците за средства изградени во сопствена режија ги вклучуваат трошоците за материјали и директна работна сила, како и останатите трошоци настанати за нивно доведување до употребна состојба и трошоците за нивно демонтирање и отстранување од локацијата на која се поставени. Кога делови од ставките на недвижностите, постројките и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите, постројките и опремата.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од средство од недвижностите, постројките и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство доколку е веројатно дека Друштвото ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сите останати издатоци за секојдневно одржување на недвижностите, постројките и опремата се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка во моментот на настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Недвижности, постројки и опрема (продолжува)***Депрецијација*

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите, постројките и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Згради	33-40 години
Мебел и опрема	4-20 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се коригираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

Ревалоризација

Недвижностите, постројките и опремата беа ревалоризирани во годините пред 01 јануари 2005 година на крајот на секоја година со примена на официјално објавени статистички коефициенти на растежот на цените на индустриските производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на акумулираната исправка на вредноста. Ефектот на ревалоризацијата се признаваше како ревалоризациска резерва во рамките на капиталот.

2.4. Нематеријални средства*Компјутерски софтвер*

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.5. Обезвреднување на нефинансиските средства**

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од обезвреднување. Надоместливиот износ го претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи кои се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина. Со состојба на 31 декември 2021 година, не постојат индикатори за намалување на вредноста како резултат на оштетување (економско, техничко-технолошко, пазарно и сл.) на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства.

2.6. Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или преземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето.

2.7. Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Друштвото одобрува пари или услуги директно на комитенти без намера за размена на побарувањето. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите.

Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, дадени позајмици, како и парични средства и еквиваленти.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)***Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби*

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни средства, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на денот на Извештајот на финансиската состојба.

Иницијално признавање и депривавање

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до доспевање се евидентираат на датумот на купувањето - датум на кој што Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството. Кредитите и побарувањата се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите. Финансиските средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственост.

Последователно мерење

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби и расположливите за продажба финансиски средства, по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на Извештајот за финансиска состојба. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената.

Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради обезвреднување.

Реализираните добивки и загуби како и нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат. Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од обезвреднување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите. При продажба или обезвреднување на финансиските средства расположливи-запродажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.8. Обезвреднување на финансиски средства*Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност*

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата („случај на загуба“) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Обезвреднување на финансиски средства (продолжува)****Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност (продолжува)**

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековните добивки и загуби.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Загубата поради обезвреднување на сопственичките вложувања, призната во тековните добивки или загуби, последователно не се анулира, а секое последователно зголемување на објективната вредност се признава како останата сеопфатна добивка.

2.9. Залихи

Залихите се вреднуваат по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето пазарната вредност е проценета продажна цена во нормални услови на делување, намалена за проценетите трошоци за доработка и продажба.

2.10. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради обезвреднување. Резервирање поради обезвреднување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на побарувања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање, како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се обезвреднети.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања (продолжува)**

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентирираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековниот Извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во Извештајот за сеопфатната добивка.

2.11. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на набавка.

2.12. Капитал, резерви и плаќања за дивиденди*(а) Акционерски капитал*

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

(в) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надоместоци се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надоместоци се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите се состојат од законски резерви, создадени во текот на периодите врз основа на распределба на акумулирани добивки согласно законската регулатива и одлуките на Друштвото, ревалоризациони резерви, создадени од ревалоризацијата на основните средства во минати години и останат капитал создадени со поделбата на АД Електростопанство на Република Македонија и формирањето на АД МЕПСО Скопје, како и останати резерви по одлука на Раководството на Друштвото.

(д) Акумулирани добивки/(загуби)

Акумулираните добивки/(загуби) ги вклучуваат тековните како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

(е) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.13. Финансиски обврски**

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од позајмици, обврски кон добавувачи и останати обврски.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трансакционите трошоци. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловено право за подмирување на обврската за не помалку од 12 месеци од датумот на известување. Позајмиците се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи и останатите обврски се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Тие се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

2.14. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансискиот наем кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и користите поврзани за сопственост на предметот на наем се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по реална вредност на возилото/опремата кое е предмет на наем или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните плаќања за наем. Плаќањата за наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на обврските за наем со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот.

Средствата предмет на наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот век на средството или според периодот на наем, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на периодот на наем, во кој случај депрецијацијата ќе биде пресметана во согласност со МСС 16 Недвижности, Постројки и Опрема и МСС 38 Нематеријални средства.

Плаќањата на оперативниот наем се признаваат како трошок во добивки или загуби по праволиниска метода во текот на периодот на наем. Однапред платените наемнини се признаваат како одложени расходи.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.15. Трошоци за позајмување**

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во тековните добивки или загуби во периодот во кој настанале.

2.16. Тековен и одложен даночен расход

Тековниот даночен расход, по стапка од 10%, се пресметува на добивката за периодот која се утврдува како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи зголемена за непризнаените расходи за даночни цели, коригирани за даночниот кредит и на помалку искажани приходи.

Даночната основа се намалува за износот на приходите од дивиденди остварени со учество во капиталот на друг обврзник - резидент на Република Северна Македонија, под услов да се оданочени кај обврзникот кој врши исплата на дивиденда. Даночните обврзници кои ќе вршат исплати на акумулираните добивки остварени во периодот од 2009 до 2013 година за дивиденди и други распределби од добивката имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во тековни добивки и загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат во сеопфатната добивка, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во останата сеопфатна добивка.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.17. Данок на додадена вредност**

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во билансот на состојба.

2.18. Надомести за вработените*Придонеси за пензиско осигурување*

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените и јубилејни награди

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето, како и јубилејни награди. Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање и за јубилејни награди на вработените, бидејќи смета дека овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.19. Резервирања

Резервирањата се признаваат во Извештајот за финансиската состојба кога Друштвото има сегашна законска или изведена обврска за која е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската и може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.20. Признавање на приходи и расходи***Продажби*

Приходот од продажби се мери по објективна вредност на примените средства или побарувања. Приходот се признава кога значителните ризици и полезности од сопственоста се пренесени на купувачот и не постојат значителни неизвесности околу наплатата.

Донации

Приходите од донации почетно се признаваат како одложени приходи кога постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Друштвото ќе ги исполни условите поврзани со давањето на донацијата. Донациите кои претставуваат надомест на трошоци кои ги направило Друштвото се признаваат во добивките или загубите на систематска основа во периодот во кој трошоците се признаени. Донациите кои претставуваат надомест за набавна вредност на средства на Друштвото се признаваат во добивките или загубите на систематска основа пропорционално распоредени низ животниот век на средството.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Приходи од финансирање

Приходите од финансирање вклучуваат приходи од камати и позитивни курсни разлики. Приходите од камати се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка кога се пресметуваат, земајќи го во предвид ефективниот принос на средството.

Расходи од финансирање

Расходите од финансирање вклучуваат расходи од камата за позајмици, расходи од казнени камати и негативни курсни разлики. Трошоците за позајмување кои директно се однесуваат на набавката, изградбата или производството на средство кое се квалификува се капитализираат како дел од набавната вредност на тоа средство. Приходот заработен од повремени инвестирања на специфичните трошоци за позајмување, кои треба да се искористат за средството кое се квалификува, се намалува од трошоците за позајмување кои се квалификуваат за капитализација. Останатите трошоци за позајмување се признаваат како расход во периодот во кој настануваат.

2.21. Потенцијални и преземени средства и обврски

Не се евидентирани потенцијални и преземени обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, потенцијални средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.22. Известување по оперативни сегменти

Деловни сегменти

Деловните активности на Друштвото во целост се однесуваат на еден оперативен сегмент - пренос на електрична енергија.

Географски сегменти

Деловните активности на Друштвото се вршат на територијата на Република Северна Македонија и Европа.

2.23. Трансакции со поврзани страни

Поврзани страни се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани страни се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.24. Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на известувањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ****3.1. Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик, ликвидносен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2. Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги плати износите во целост во моментот на нивното доспевање. Друштвото има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела (во илјади денари):

	2021	2020
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	6.909	6.909
Финансиски побарувања	35.931	35.931
Побарувања од купувачи и останати побарувања	2.945.677	916.556
Парични средства и еквиваленти	1.603.794	1.380.802
	4.592.311	2.340.198

Кредитниот ризик за паричните средства и еквиваленти е материјално незначаен затоа што средствата се депонирани во реномирани банки со висок кредитен рејтинг.

Анализата на кредитниот квалитет на финансиските побарувања и на портфолиото на побарувањата од купувачи се обелоденети во Белешките 10 и 12.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.3. Пазарен ризик

Ризик од курсни разлики

Ризикот од курсни разлики претставува ризик од неповолна флукуација на курсевите на странските валути. Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од обврските по кредити, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен. Друштвото не користи инструменти за заштита од овој ризик.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	(000 МКД)	
	2021	2020
Средства		
ЕУР	826.414	1.368.098
УСД	2.116	1.957
ГБП	10	258
ЦХФ	272	10
Обврски		
ЕУР	1.965.054	2.138.710

Анализа на сензитивноста на странски валути

			(000 МКД)
			2021
ЕУР	Нето износ	1%	-1%
	(1.138.640)	(11.386)	11.386
	ГБП	10	-
	ЦХФ	272	3
УСД	Нето износ	5%	-5%
	2.116	106	(106)
Добивка / (Загуба)		(1.136.242)	(11.278)

			(000 МКД)
			2020
ЕУР	Нето износ	1%	-1%
	(770.612)	(7.706)	7.706
	ГБП	258	3
	ЦХФ	10	-
УСД	Нето износ	5%	-5%
	1.957	98	(98)
Добивка / (Загуба)		(768.387)	(7.606)

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% и 5%. Позитивниот, односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1% и 5%.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)**Пазарен ризик (продолжува)***Ризик од каматни стапки*

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и готовински текови. Следната табела ја прикажува изложеноста на Друштвото на каматен ризик (во илјади денари):

	2021	2020
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	6.909	6.909
Побарувања од купувачи и останати побарувања	2.945.677	916.556
Парични средства и парични еквиваленти	44	58
	2.952.630	923.523
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и парични еквиваленти	1.603.750	1.380.744
	1.603.750	1.380.744
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Финансиски побарувања	35.931	35.931
	35.931	35.931
	4.592.311	2.340.198

Финансиски обврски*Некаматносни*

Обврски кон добавувачи и останати обврски	687.046	540.695
Обврски по камати за кредити	969	1.490
	688.015	542.185

Со променлива каматна стапка

Обврски по кредити	1.824.623	2.130.517
	1.824.623	2.130.517
	2.512.638	2.672.702

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

	2021		
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(220.873)	(4.417)	4.417
			2020
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	(749.773)	(14.995)	14.995

Позитивниот, односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.4. Ризик од ликвидност

Внимателно управување со ризикот од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски (во илјади денари)

	31 декември 2021			
	Тековни		Нетековни	
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Подоцна од 5 години
Обврски по кредити	344.751	359.125	639.347	482.369
Обврски кон добавувачи и останати обврски	687.046	-	-	-
	1.031.797	359.125	639.347	482.369

	31 декември 2020			
	Тековни		Нетековни	
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Подоцна од 5 години
Обврски по кредити	344.532	383.175	784.432	619.868
Обврски кон добавувачи и останати обврски	540.695	-	-	-
	885.227	383.175	784.432	619.868

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот за намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат обврските по кредити обелоденети во Белешка 15 и капитал, кој се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, законски резерви, останат капитал и акумулирана добивка.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)****Ризик при управување со капитал (продолжува)**

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање како однос на обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2021	2020
Обврски по кредити	1.825.592	2.132.007
Вкупен капитал	6.902.403	6.844.385
	0,26	0,31

3.6. Процена на објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови односно помеѓу странки кои влегуваат во доброволни трансакции. Објективната вредност се базира на проценката од страна на Раководството зависно од видот на средствата и обврските.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што сл:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади денари):

2021	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Вложувања во ХВ на странски друштва	-	-	6.909	6.909
2020	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Вложувања во ХВ на странски друштва	-	-	6.909	6.909

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)****3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност**

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу (во илјади денари):

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2021	2020	2021	2020
Средства				
Финансиски побарувања	35.931	35.931	35.931	35.931
Побарувања од купувачи и ост. побарувања	2.945.677	916.556	2.945.677	916.556
Парични средства и парични еквиваленти	1.603.794	1.380.802	1.603.794	1.380.802
Вкупни средства	4.585.402	2.333.289	4.585.402	2.333.289
Обврски				
Обврски по кредити	1.825.592	2.132.007	1.825.592	2.132.007
Обврски кон добавувачи и останати обврски	687.046	540.695	687.046	540.695
Вкупни обврски	2.512.638	2.672.702	2.512.638	2.672.702

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски кон добавувачи и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските по кредити е приближна на нивната објективна вредност поради променливите каматни стапки и нивните промени согласно пазарните услови. Сметководствената вредност на обврските спрема добавувачите соодветствува на нивната објективна вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие посебни финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2021 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираниите вредности на овие средства се анализирани во Белешките 6 и 7. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софтверите.

Обезвреднување кај нефинансиски средства

Загуби од обезвреднување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за проценка. Во примената на техниките за проценка, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоци не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Обезвреднување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува обезвреднување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради обезвреднување кои се досега признати.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**За годината која завршува на 31 декември 2021****Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено****Значајни смеководствени проценки (продолжува)***Залихи*

Залихите се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност се земаат предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин (во илјади денари):

	2021	2020
Средства		
<i>Кредити и побарувања</i>		
Финансиски побарувања	35.931	35.931
Побарувања од купувачи и останати побарувања	2.945.677	916.556
Парични средства и парични еквиваленти	1.603.794	1.380.802
	4.585.402	2.333.289
<i>Финансиски средства расположливи за продажба</i>		
Вложувања во хартии од вредност на странски друштва	6.909	6.909
	6.909	6.909
	4.592.311	2.340.198
Обврски		
<i>Останати финансиски обврски по амортиз. наб. вредност</i>		
Обврски по кредити	1.825.592	2.132.007
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	687.046	540.695
	2.512.638	2.672.702

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Аванси и инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
На 01 јануари 2020	18.591	10.018.809	5.681.047	2.381.747	18.100.194
Набавки во текот на годината	483	-	94.876	258.730	354.089
Примени средства по основ на донација	-	-	-	178.694	178.694
Примени с-ва без надомест/прих. од награди	-	-	936	-	936
Непаричен влог-вложувања во подружници	-	328.035	250.601	(578.636)	-
Пренос од инвестиции во тек	-	-	-	(20.644)	(20.644)
Пренос во нематеријални средства	-	-	(91)	-	(91)
На 31 декември 2020	19.074	10.346.844	6.027.369	2.219.891	18.613.178
На 01 јануари 2021	19.074	10.346.844	6.027.369	2.219.891	18.613.178
Набавки во текот на годината	2.505	59	276.084	159.448	438.096
Примени средства по основ на донација	-	-	-	191.722	191.722
Стектати с-ва преку наплата на побар. (Б. 12)	-	26.294	-	-	26.294
Пренос од инвестиции во тек	-	667.152	251.627	(918.779)	-
Отуѓување и расходување	-	-	(101)	(520)	(621)
На 31 декември 2021	21.579	11.040.349	6.554.979	1.651.762	19.268.669
Акумулирана депрецијација					
На 01 јануари 2020	-	6.186.957	4.154.876	-	10.341.833
Депрецијација за годината	-	203.150	218.341	-	421.491
Депрецијација од донирани средства	-	-	17.811	-	17.811
Отуѓување и расходување	-	-	(25)	-	(25)
На 31 декември 2020	-	6.390.107	4.391.003	-	10.781.110
На 01 јануари 2021	-	6.390.107	4.391.003	-	10.781.110
Депрецијација за годината	-	211.778	206.312	-	418.090
Депрецијација од донирани средства	-	-	26.670	-	26.670
Отуѓување и расходување	-	-	(42)	-	(42)
На 31 декември 2021	-	6.601.885	4.623.943	-	11.225.828
Нето евидентирана вредност					
На 01 јануари 2020	18.591	3.831.852	1.526.171	2.381.747	7.758.361
На 31 декември 2020	19.074	3.956.737	1.636.366	2.219.891	7.832.068
На 31 декември 2021	21.579	4.438.464	1.931.036	1.651.762	8.042.841

Донирани средства

Трошокот за депрецијација на недвижностите, постројките и опремата набавени од донирани средства изнесува 26.670 илјади денари (2020: 17.811 илјади денари) (Белешка 16 и 19).

Во текот на 2021 Друштвото примило средства по основ на донација во износ од 191.722 илјади денари кои се признаени во донации (Белешка 16).

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото нема хипотеки и останати оптоварувања врз своите недвижности, постројки и опрема.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Ограничување на сопственоста

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото поседува документација (имотни листови, поседовни листови, одобрение за градење, градежнотехничка документација, елаборати за експропријација, одобрение за употреба...) за дел од недвижностите со кои располага. За останатите недвижности, Друштвото поседува евидентни листови за линиски инфраструктурни објекти, согласно Законот за Катастар на Недвижности и за истите во тек се постапки за утврдување на соодветниот статус за предметните недвижности.

Инвестиции во тек и дадени аванси

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 инвестициите во тек и дадените аванси вклучуваат (во илјади денари):

	2021	2020
<u>Дадени аванси за основни средства</u>	<u>246.161</u>	<u>296.608</u>
	246.161	296.608
<u>Инвестиции во тек</u>		
Далновод 110 КВ Вруток – Тетово	18.800	18.800
400 кв ДВ и ТС БТ-МК.АЛБ.Граница	321.305	78.545
Далновод Штип-Македонско Бугарска Граница и Трафостаница 400/100 КВ Штип	209	30.628
Рехабилитација на Далековод 400/100 кв - Битола 2	96.217	96.217
АББ ПАКЕТ 1; ЛОТ1 и ЛОТ 2	73.183	73.183
ЕИБ Трафостаница Скопје 5, Петровец, Драчево и други	861	861
Компонента 1 ЛОТ 2 високонапонска опрема 44114	96.580	96.580
Консултантски дог. 02-7055 заем ЕБОР 44114	38.163	38.163
Далновод 400КВ Битола - Грчка Граница	146	12.215
Консултантски услуги ГРАНТ 02-3933	70.130	70.130
Коленко ЕБОР 27768	5.843	5.843
Реконструкција на административна зграда – Дирекција Мепсо	-	547.058
Светска Банка МБОР Трафостаница Скопје 5	78	5.178
Supply and Installation of Extension of a supervisory control and data acquisition system (SCADA) дог.02-5077	204.393	204.393
Рехабилитација на трафостаница Валандово	-	35.961
Рехабилитација на трафостаница СК 4	245.250	233.116
Реконструкција 110 КВ Штип – Овче поле	35.948	2.397
Релејна заштита за трафостаници	-	31.374
Реконструкција на 110 КВ ДВ Битола-Прилеп	15.594	5.540
Реконструкција на 110 КВ ДВ Велес-Овче поле	19.413	8.669
Реконструкција на 110 КВ ДВ СК 4 - Велес	5.257	5.257
Реконструкција на ТС Битола 2	-	38.604
Рехабилитација на ТС Осломеј	-	29.869
Ревитализација ТС Прилеп 1 надзор, управув.	-	54.700
Реконструкција 110 КВ Осломеј - Кичево	8.364	-
ТС Битола 2 - набавка и монтажа на опрема	74.102	-
Останато	75.765	200.002
	1.405.601	1.923.283
Вкупно инвестиции во тек и дадени аванси	1.651.762	2.219.891

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност			
На 01 јануари 2020	66.784	32.320	99.104
Пренос од инвестиции во тек	20.644	-	20.644
На 31 декември 2020	87.428	32.320	119.748
На 01 јануари 2021	87.428	32.320	119.748
Пренос од инвестиции во тек	-	-	-
На 31 декември 2021	87.428	32.320	119.748
Акумулирана амортизација			
На 01 јануари 2020	63.070	-	63.070
Амортизација за годината	5.777	-	5.777
На 31 декември 2020	68.847	-	68.847
На 01 јануари 2021	68.847	-	68.847
Амортизација за годината	5.778	-	5.778
На 31 декември 2021	74.625	-	74.625
Нето евидентирана вредност			
На 01 јануари 2020	3.714	32.320	36.034
На 31 декември 2020	18.581	32.320	50.901
На 31 декември 2021	12.803	32.320	45.123

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото нема оптоварувања врз своите нематеријални средства.

8. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

На 31 декември 2021 и 2020 година, вложувањето во подружници е како што следи:

	% на учество	Земја на основање	Валута	2021	2020
МЕМО ДООЕЛ Скопје	100%	PCM	МКД	142.288	142.288
				142.288	142.288

Со состојба на 31 декември 2021 година вложувањето во износ од 142.288 илјади денари се однесува на вложувањето во друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје – македонски оператор на пазар на електрична енергија Скопје, со основна дејност 84.13 Управување и давање помош за поуспешно деловно работење. Друштвото е основано на 31 август 2018 година со одлука на УО согласно член 237 точка 9 од Законот за енергетика (Службен весник на РСМ бр.96/2018 година).

9. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2021	2020
Вложувања во некотираните акции на странски правни лица	6.909	6.909
	6.909	6.909

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

10. ФИНАНСИСКИ ПОБАРУВАЊА

	2021	2020
Краткорочни финансиски побарувања		
Дадени позајмици на правни лица во земјата	38.800	38.800
Побарувања по камати за дадени позајмици	19.752	19.752
Намалено за резервирање	(22.621)	(22.621)
	35.931	35.931

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, финансиските побарувања се како што следи:

Примател	Оригинална валута на заемот (МКД)	Услови на отплата	Доспевање	Вид на каматна стапка	Каматна стапка	2021	2020
		Еднократно на датум на доспевање					
Македонски Железници Транспорт АД Скопје	30.000.000	заедно со камата	07.03.2014	фиксна	6% год.	10.800	10.800
Побарувања за камата						15.723	15.723
						26.523	26.523
Намалено за резервирање						(22.621)	(22.621)
						3.902	3.902
		Еднократно на датум на доспевање					
Македонски Железници Транспорт АД Скопје	10.000.000	заедно со камата	31.12.2021	фиксна	6% год.	10.000	10.000
Побарувања за камата						1.810	1.810
						11.810	11.810
		Еднократно на датум на доспевање					
Македонски Железници Транспорт АД Скопје	11.500.000	заедно со камата	01.07.2021	фиксна	6% год.	11.500	11.500
Побарувања за камата						1.388	1.388
						12.888	12.888
		Еднократно на датум на доспевање					
11 Октомври Еурокомполит АД Прилеп	1.500.000	заедно со камата	04.05.2019	фиксна	6% год.	1.500	1.500
Побарувања за камата						90	90
						1.590	1.590
		Еднократно на датум на доспевање					
11 Октомври Еурокомполит АД Прилеп	5.000.000	заедно со камата	11.06.2021	фиксна	6% год.	5.000	5.000
Побарувања за камата						741	741
						5.741	5.741
						35.931	35.931

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Финансиски побарувања (продолжува)

Старосната структура на финансиските побарувања со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
Недоспеани побарувања	-	29.223
Доспеани неоштетени		
До 2 месеци	10.000	-
Од 2 - 6 месеци	-	-
Од 6 - 12 месеци	19.223	-
Над 1 година	6.708	6.708
Поединечно оштетени	22.621	22.621
	58.552	58.552
Намалено за: резервирање поради обезвреднување	(22.621)	(22.621)
	35.931	35.931

Движењето на сметката на резервирањата од обезвреднување на финансиските побарувања во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
На 01 јануари	22.621	22.721
Ослободување на исправка на вредност на дадени позајмици	-	(100)
На 31 декември	22.621	22.621

11. ЗАЛИХИ

	2021	2020
Резервни делови	36.715	36.820
Суровини и материјали	15.457	15.811
Ситен инвентар	2.750	4.456
	54.922	57.087

12. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2021	2020
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	2.461.422	591.627
Странски купувачи	47.418	67.328
	2.508.840	658.955
Намалено за: резервирања за оштетувања	(1.025.282)	(128.524)
	1.483.558	530.431
Останати тековни побарувања		
Однапред платени трошоци	344.059	38.770
Пресметани приходи кои не се фактурирани	1.461.776	385.816
Побарувања за данок на додадена вредност	2	7.495
Побарувања по дадени аванси	2.696	2.635
Побарувања од вработени	136	102
Останати побарувања	207	207
	1.808.876	60.267
Вкупно побарувања од купувачи и останати побарувања	3.292.434	965.456

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите и останатите побарувања со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
Недоспеани побарувања	3.013.989	749.925
Доспеани неоштетени		
До 2 месеци	124.467	1.338
Од 2 - 6 месеци	2.692	1.208
Од 6 - 12 месеци	1.685	2.132
Над 1 година	149.601	210.853
Поединечно оштетени	1.025.282	128.524
	4.317.716	1.093.980
Намалено за: резервирање поради обезвреднување	(1.025.282)	(128.524)
	3.292.434	965.456

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од обезвреднување на побарувањата од купувачи во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
На 01 јануари	128.524	158.138
Резервација-исправка на вредност на побарувања од купувачи	930.115	-
Корекција - бришење од сметководствена евиденција	(31.507)	(21.595)
Ослободување на исправка на вредност на поб. од куп. (Бел. 19)	(1.850)	(8.019)
На 31 декември	1.025.282	128.524

Во текот на 2021 година, врз база на одлука на Управниот одбор, Друштвото изврши резервирање на тековни побарувања од купувачи по основ на дебаланси за 2021 година и тековни побарувања по основ на казни и штети поради ненаплатливост во вкупен износ од 930.115 илјади денари.

Во текот на 2021 година, врз основа на судски пресуди Друштвото изврши корекција-бришење од сметководствена евиденција на побарувања од купувачи и соодветната исправка на претходно резервирани побарувања во вкупен износ од 31.507 илјади денари (2020 година: 21.595 илјади денари), вклучително и стекнати средства-објекти преку наплата на побарувања од стечајна маса во износ од 26.294 илјади денари (Белешка 19). Ефектот од ослободувањето на исправката во текот на 2021 година во износ од 1.850 илјади денари (2020 година: 8.019 илјади денари) се состои од наплатени претходно отпишани побарувања, прикажани во останати оперативни приходи (Белешка 19).

13. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2021	2020
Денарски сметки во банки	822.356	77.749
Девизни сметки во банки	781.394	1.302.995
Благајна	44	58
	1.603.794	1.380.802

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

14. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2021 и 2020 година акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.059.393 обични акции. Министерството за транспорт и врски на Република Северна Македонија е сопственик на севкупниот акционерски капитал со номинална вредност од 1.000 денари по акција.

Имателите на обични акции имаат право на дел од остварената добивка (дивиденда) и добиваат право на еден глас на Собранието на Акционери за еквивалент од 1 акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Резерви

Движењето на сметките на резервите во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

	Законски резерви	Ревалоризациски резерви	Останати резерви	Вкупно
01 јануари 2021	298.315	60.903	2.856.281	3.215.499
Издвојување на резерви во текот на годината	-	-	-	-
31 декември 2021	298.315	60.903	2.856.281	3.215.499
01 јануари 2020	276.026	60.903	2.432.795	2.769.724
Издвојување на резерви во текот на годината	22.289	-	423.486	445.775
31 декември 2020	298.315	60.903	2.856.281	3.215.499

Законски резерви

Законските резерви се регулирани со одредбите на Законот за трговски друштва и се додека не се постигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи само за надоместување на загубата. Кога ќе се достигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи и за исплата на дивиденди, врз основа на одлука на сопственикот, но само ако висината на дивидендите за деловната година не го достигне минимумот за исплата, пропишан со Законот за трговски друштва или статутот на Друштвото.

Ревалоризациски резерви

Ревалоризациските резерви се создадени иницијално врз основа на домашната законска регулатива како резултат на ревалоризацијата на материјалните средства набавени пред 1 јануари 2005 година.

Останати резерви

Останатите резерви се создадени врз основа на одлука на раководните органи на Друштвото за резерви за инвестиции. Со состојба на 31 декември 2021 останатите резерви изнесуваат 2.856.281 илјади денари (2020: 2.856.281 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Капитал (продолжува)
Останат капитал

Останатиот капитал во вкупен износ од 296.913 илјади денари (2020: 296.913 илјади денари) е настанат во процесот на трансформацијата на АД Електростопанство на Република Македонија. Начинот на организација и употреба на овој останат капитал ги утврдува Собранието на акционерите на Друштвото со посебен акт.

Нераспределена добивка

Износот на нераспределена добивка од 330.598 илјади денари (2020: 272.580 илјади денари) потекнува од акумулирана добивка за 2016 година на износ од 630.436 илјади денари, загубата од 357.856 илјади денари од 2020 година и тековната добивка од 58.018 илјади денари.

15. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

На 31 декември 2021 и 2020 година салдото на обврските по кредити се состои од:

Долгорочни позајмици со камата

Позајмувач	Оригинална валута на заемот (ЕУР)	Услови на отплата	Доспевање	Вид на каматна стапка	Каматна стапка	2021	2020
European Investment Bank (EIB) Заем број 22332	13.000.000	35 еднакви полугодишни рати	15/09/2009- 15/09/2026	Променлива	6 месечен Euribor +0.40%	193.098	244.719
International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) Заем број 4814	20.700.000	24 еднакви полугодишни рати	15/04/2011- 15/10/2022	Променлива	6 месечен Libor+Libor Total Spread	97.063	197.827
International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) Заем број 80440	14.000.000	32 еднакви полугодишни рати	15/05/2017- 15/11/2032	Променлива	6 месечен Euribor +Variable Spread	564.666	616.788
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) Заем број 44114	25.000.000	24 еднакви полугодишни рати	20/12/2016- 20/06/2028	Променлива	6 месечен Euribor +3%	823.703	951.460
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) Заем број 46274	37.000.000	23 еднакви полугодишни рати	20/06/2019- 20/06/2030	Променлива	6 месечен Euribor +3%	146.093	119.723
						1.824.623	2.130.517
Намалено за: тековна доспеаност						(343.782)	(343.042)
						1.480.841	1.787.475

Краткорочни позајмици со камата и тековна доспеаност на долгорочни позајмици со камата

Тековна доспеаност на долгорочни каматносни позајмици	343.782	343.042
Обврски по камати	969	1.490
	344.751	344.532

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Обврски по кредити (продолжува)

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, планот за отплата на обврските по кредити и камати е како што следи:

	илјади Евра	илјади денари
31 декември 2021		
Во рок од 12 месеци	5.595	344.751
Од 1 до 2 години	5.827	359.125
Од 2 до 5 години	10.374	639.347
Над 5 години	7.827	482.369
	29.623	1.825.592

	илјади Евра	илјади денари
31 декември 2020		
Во рок од 12 месеци	5.585	344.532
Од 1 до 2 години	6.211	383.175
Од 2 до 5 години	12.715	784.432
Над 5 години	10.047	619.868
	34.558	2.132.007

Заемот од EIB со број на заем 22332 е одобрен на вкупен износ од 13.000.000 Евра. До 31 декември 2021 година Друштвото има искористено 12.500.000 Евра од овој заем (2020: 12.500.000 Евра).

Заемот од IBRD со број на заем 4814 е одобрен на вкупен износ од 20.700.000 Евра. До 31 декември 2021 година Друштвото има искористено 20.064.493 Евра од овој заем (2020: 20.064.493 Евра).

Во текот на 2011 година Друштвото склучи нов договор за заем од IBRD бр 80440 во износ од 14.000.000 Евра. До 31 декември 2021 година Друштвото има искористено 13.337.162 Евра од овој заем (2020: 13.337.162 Евра).

Заемот од ЕБОР со бр. 44114 е одобрен на вкупен износ од 25.000.000 Евра. До 31 декември 2021 година Друштвото има повлечено 18.285.314 Евра од овој заем (2020: 18.285.314 Евра).

Заемот од ЕБОР со бр. 46274 е одобрен на вкупен износ од 37.000.000 Евра. До 31 декември 2021 година Друштвото има повлечено 2.978.957 Евра од овој заем (2020: 2.270.028 Евра).

Обезбедување

Кредитите се обезбедени со издадена гаранција од Република Северна Македонија, освен заемот од ЕБОР бр. 44114 и ЕБОР со бр. 46274 кој се необезбедени.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

16. ДОНАЦИИ

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото има разграничени донации кои се состојат од постројки и опрема во вкупен износ од 903.322 илјади денари (2020: 738.270 илјади денари).

Промените на разграничените поддршки во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
На 01 јануари	738.270	577.387
Зголемувања	191.722	178.694
Депрецијација на недвижности, постројки и опрема (Бел. 6 и 19)	(26.670)	(17.811)
На 31 декември	903.322	738.270

На 22 февруари 2016 година АД Мепсо, Скопје и Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) склучија договор за донација во износ од ЕУР 12.000.000 за финансирање на изградба и набавка на постројки наведени во Преглед 1 од договорот за донација. Во текот на 2021 година, АД МЕПСО, Скопје има искористено дел од овие средства за направени инвестиции во износ од 191.722 илјади денари (2020: 178.694 илјади денари) (Белешка 6).

На 10 ноември 2009 година АД МЕПСО, Скопје и Те-То АД, Скопје имаат склучено договор со број 02-7538 за приклучување на постројка за комбинирано производство на електрична енергија и топлина при што предмет на договорот е градба, предавање на правото на сопственост и надомест за приклучување на постројката. Според договорот целокупниот процес околу изградбата ќе биде извршен од страна на Те-То АД, додека по изградбата на постројката сопственоста на постројката ќе му биде пренесена на АД МЕПСО. Согласно член 2 од договорот дел од трансформаторското поле ќе му припадне и на Те-То АД. Во текот на 2012 година е извршен преносот на сопственост на постројката, а врз основа на крајните извештаи за колудација вкупната вредност на постројката изнесува 574.908 илјади денари при што делот кој му е пренесен на АД МЕПСО е во износ од 537.730 илјади денари, додека делот на Те-То АД, Скопје изнесува 37.178 илјади денари.

17. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Добавувачи		
Домашни добавувачи	342.551	425.824
Странски добавувачи	139.462	6.703
	482.013	432.527
Останати тековни обврски		
Пресметани приходи	269.559	212.635
Обврски за данок на додадена вредност	312.664	36.446
Однапред пресметани трошоци	2.244.302	2.973
Останати тековни обврски	205.033	108.168
	3.031.558	360.222
	3.513.571	792.749

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

18. ПРИХОДИ ОД ПРОДАДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

	2021	2020
Приходи за услуги за порамнување од дебаланс при користење на активна електрична енергија	4.422.674	879.631
Продадена електрична енергија/ пренесена до ЕВН	1.281.607	991.033
Услуги за алокација на преносни капацитети	1.204.336	920.405
Приходи од продажба на стоки во странство Fskar	308.505	-
Директни купувачи	223.832	170.361
Приходи од врвна активна моќност	181.201	79.191
Приходи од терциерна регулација	107.844	65.758
Приходи од компензација на електрична енергија	65.087	71.102
Приходи од секундарна регулација	56.270	46.983
Продадена електрична енергија/ пренесена до АД ЕСМ	18.799	10.080
Приходи од реактивна електрична енергија	14.096	6.738
Приходи од продажба на странски пазар (транзит)	13.199	52.380
Останати приходи од продажба	149	62
	7.897.599	3.293.724

19. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2021	2020
Прих. од штети, пенали и казни од балансно одговорни страни	142.331	-
Приходи од амортизација на донации (Белешка 6 и 16)	26.670	17.811
Приход од стекнати објекти преку наплата на побарув. (Б. 10, 12)	26.294	-
Приходи од наплата на штети и пенали	5.998	15.400
Приходи од наплатена гаранција	4.200	67
Приходи од наемнини	3.863	693
Приходи од ослободување на исправка на вредност (Бел. 10, 12)	1.850	8.119
Приходи од донирани средства	394	32
Приходи од добиени судски спорови	30	499
Приходи од нереализирани тендери	3	22
Примени с-ва без надомест/прих. од награди	-	936
Останати приходи	4.455	3.245
	216.088	46.824

20. НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

	2021	2020
Расходи врз основа на продадени стоки на странски пазар Fskar	1.854.137	-
	1.854.137	-

21. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ

	2021	2020
Потрошена електрична енергија и гориво	59.783	31.955
Потрошени материјали	13.812	15.721
Отпис на ситен инвентар	6.176	4.788
Потрошени резервни делови	3.858	6.897
	83.629	59.361

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

22. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2021	2020
Нето плати и даноци	351.823	356.412
Задолжителни придонеси од плати	138.329	136.752
Регрес за годишен одмор	20.721	20.110
Останати користи на вработените утврдени со Колективен дог.	14.095	13.860
	524.968	527.134

Останатите трошоци за вработените се состојат од разни видови на помош.

23. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

	2021	2020
Вредносно усогласување на побарувања од купувачи (Бел. 12)	930.115	-
Надомест за алокација на преносни капацитети	358.648	228.384
Производствени услуги-ладна резерва	170.688	186.771
Надомест за транзит на електрична енергија	92.280	30.299
Судски трошоци	63.789	2.217
Одржување	46.757	45.002
Останати даноци, придонеси и членарини	31.910	36.968
Премии за осигурување	20.700	17.799
Патни трошоци за службени патувања	15.538	12.461
Адвокатски, нотарски, ревизорски и други интелектуални услуги	14.692	18.756
Пенали	10.115	1.798
Трошоци за комуникација	5.956	5.840
Советувања и семинари	3.186	2.603
Трошоци за репрезентација, реклама и спонзорство	2.511	2.548
Надоместоци по менаџерски договори	2.400	1.035
Трошоци за донации во паричен износ	2.017	7.260
Надомест на регулаторната комисија	1.483	2.510
Банкарски провизии	1.411	1.210
Надомести за надзорен одбор	1.222	1.045
Нето сегашна вредност на расходувана опрема (Белешка 6)	580	-
Трошоци за концесии, лиценци	287	-
Кусоци	-	66
Останати оперативни расходи	43.632	27.423
	1.819.917	631.995

24. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2021	2020
Приходи од финансирање		
Приходи од камати	11.320	9.794
Позитивни курсни разлики	9.441	9.050
Приходи од камати по дадени позајмици	-	2.723
	20.761	21.567
Расходи од финансирање		
Расходи по камати	(34.708)	(25.560)
Негативни курсни разлики	(8.916)	(13.138)
	(43.624)	(38.698)
	(22.863)	(17.131)

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

25. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2021	2020
Тековен даночен расход	118.199	-
Одложен даночен расход	-	-
	118.199	-

Усогласувањето на законскиот данок на добивка во Извештајот за сеопфатната добивка за годините кои што завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 година, е како што следи:

	2021	2020
Добивка/(Загуба) пред оданочување	176.216	(357.856)
<i>Усогласување за:</i>		
Непризнаени расходи за даночни цели	1.005.772	25.875
Даночна основа	1.181.988	(331.981)
Намалување на даночна основа	-	-
Даночна основа по намалување	1.181.988	(331.981)
Пресметан данок на добивка (10%)	118.199	-
Намалување на пресметаниот данок на добивка	-	-
Пресметан данок по намалување	118.199	-
<i>Ефективна даночна стапка</i>	<i>67,08%</i>	<i>-</i>

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие посебни финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ*Потенцијални средства - судски спорови*

Вредност на судските спорови во кои Друштвото се јавува како тужител со состојба 31 декември 2021 година изнесуваат 669.954 илјади денари (2020: 292.262 илјади денари).

Потенцијални обврски - судски спорови

Со состојба на 31 декември 2021, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат вкупно 308.944 илјади денари (2020: 269.301 илјади денари). Друштвото на 31 декември 2021 година не евидентира било какво резервирање на денот на известување бидејќи Раководството на Друштвото смета дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски и одлив на средства.

Потенцијални обврски - Гаранции

Со состојба на 31 декември 2021, Друштвото има издадено банкарски гаранции издадени од страна на домашни финансиски институции во вкупен износ од 17.177 илјади денари во корист на коминтенти за исполнување на своите активности.

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Потенцијални и преземени средства и обврски (продолжува)

Преземени обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото има склучено договори за кредити кои не се во целост искористени (Белешка 15).

Финансиски договорни обврски

Согласно склучениот договор за кредит со ЕБОР број 44114, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- а. Показател на покриеност на отплатата на долг, повисоко од 1.2
- б. Коефициент на финансиски долг/ ЕБИТДА, пониско од 4
- в. Коефициент на капитал, повисоко од 0.3

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2021	2020
а. Показател на покриеност на отплатата на долг	5.65	0.32
б. Коефициент на финансиски долг/ ЕБИТДА	3.36	18.90
в. Коефициент на капитал	0.52	0.65

Согласно склучениот договор за кредит со ЕБОР број 46274, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- а. Показател на покриеност на отплатата на долг, повисоко од 1.2
- б. Коефициент на финансиски долг/ ЕБИТДА, пониско од 4
- в. Коефициент на капитал, повисоко од 0.3

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2021	2020
а. Показател на покриеност на отплатата на долг	5.65	0.32
б. Коефициент на финансиски долг/ ЕБИТДА	3.36	18.90
в. Коефициент на капитал	0.52	0.65

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Потенцијални и преземени средства и обврски (продолжува)

Согласно склучениот договор за кредит со Европската Инвестициона Банка („ЕИБ“) број 22332, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

а. Показател на покриеност на отплатата на долг, повисоко од 1.2

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2021	2020
а. Показател на покриеност на отплатата на долг	1.74	1.63

Согласно склучениот договор за кредит со Меѓународната Банка за Обнова и Развој („МБОР“) број 4814, Друштвото е должно, во текот на целиот период на отплата на долгот, да го одржи следниот финансиски показател:

а. Нето приходи за годината, повисоко за 1.5 од проценетите максимални барања за сервисирање на долгот за наредната фискална година

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2021	2020
а. Нето приходи за годината, повисоко за 1.5 од проценетите максимални барања за сервисирање на долгот за наредната фискална година	3.8	0.39

Даночни обврски

Со состојба на 31 декември 2021 година, деловните книги и евиденцијата на Друштвото за данок на додадена вредност, данок на добивка и за персонален данок не беа предмет на даночна контрола од страна на надлежните даночни власти. Следствено, дополнителните даноци и други давачки кои би можеле да произлезат доколку таква контрола биде извршена во последователните периоди, во овој момент не можат да бидат проценети со разумна сигурност.

Останати потенцијални обврски

Согласно колективниот договор, Друштвото е обврзано да плаќа износ од максимум 2% од бруто платите исплатени во претходната година за промоција на одредени активности на членовите на Синдикатот на АД Мерсо, Скопје.

БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2021

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

27. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото ги има остварено следните трансакции со поврзани страни:

	Останати поврзани страни		Клучен раководен кадар	
	2021	2020	2021	2020
Средства				
Побарувања од купувачи	1.733	11.116	-	-
Обврски				
Обврски кон добавувачи	38.686	131	-	-
Приходи	64.862	14.349	-	-
Расходи	53.595	44.931	-	-
Краткорочни користи за вработените	-	-	11.238	12.431

**БЕЛЕШКИ КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2021**

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

28. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2021 година - датум на известувањето, до денот на одобрување на овие финансиски извештаи следниве настани се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи:

-По 31 декември 2021 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затворање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно нарушување на бизнисите ширум целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Друштвото смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2021 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, како и ефективноста одговорот од страна на владата и централната банка, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Друштвото во идните периоди.

-Воените дејствија во Украина од страна на руските сили на кои започнаа на 24 февруари 2022 година претставува далекуопфатен настан кој исто така ќе остави јасни траги во глобалната економија, а со тоа и во корпоративното финансиско известување. Влијанијата веднаш се почувствуваа на стоките и финансиските пазари, посебно со воведувањето остри санкции против Русија. Последиците за Русија и наметнувачките држави се веднаш видливи, но на подолг рок ќе има исто така значајни последици за глобалната економија. Во моментов е тешко возможно да се предвиди колку долго ќе трае оваа криза, која исто така може да се интензивира со понатамошни активности дури и по завршувањето на воените дејствија. Поради тоа, Друштвото смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2021 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2021